

Tomu tak bylo v souzeném případě vzhledem na dobu, kdy se čin stal, a na okolnosti, za kterých se stal (poškozený kupoval v zábavní místnosti říšské marky).

Vydávání se za člena říšskoněmecké tajné státní policie je bezpochyby způsobilým prostředkem k vyvolání představy, že jde skutečně o předvedení k tomuto úřadu. Bez důkladnějšího pátrání se poškozený nemohl přesvědčiti o pravém stavu věci. Je nerozhodné, že se poškozený o skutečném stavu věci nepřesvědčil, neboť trestnost nelze činiti závislou na vynaložení určitého stupně pozornosti a bedlivosti se strany poškozeneho.

K b) Škoda, jak ji vyžaduje skutková podstata zločinu podvodu, musí vzniknouti z jednání oklamaneho, které zase musí býti vyvoláno uvede-
ním v omyl se strany pachatele; chování pachatele má tedy za následek omyl, jenž tvoří pohnutku jednání, které poškozuj e majetek nebo právo jiného.

V souzeném případě Istivé předstírání obžalovaného, že je členem říšskoněmecké tajné státní policie a že musí předvésti poškozeného proto, že kupuje neoprávněně říšské marky, vzbudilo v poškozeném představu, že jde o úřední příkaz předvedení a že tedy vyhovuje tomuto příkazu, když se mu podrobuje a dává se předvésti.

Je však mylná námitka zmateční stížnosti, že prohlášení obžalovaného, že upustí od předvedení poškozeného za úplatek 300 K, nemohlo v poškozeném vzbuditi představu, že vyhovuje úřednímu příkazu, když platí úplatek, aby nebyl proveden úřední příkaz.

V tomto směru je nerozhodné, zda měl obžalovaný k tomu, co žádal na poškozeném, právo v souhlase se zákonným oprávněním veřejného činitele, za kterého se vydával, ale rozhoduje jen, že chtěl druhému způsobiti škodu a že se za tím účelem vydával za veřejného činitele, uplatňujícího právo na výkon určitého zákroku (zatčení a předvedení pachatele domnělého důchodkového přestupku).

Zmateční stížnost je tedy bezdůvodná a byla zamítnuta.

Čís. 6368.

Řidiče automobilu neomlouvá skutečnost, že jel přípustnou jinak nejvyšší rychlostí, neměl-li přehled na všechny strany.

Je povinen věnovati pozornost oběma stranám silnice, ne jen té, po níž jede.

Míjí-li v uzavřené osadě povoz, jedoucí opačným směrem, má počítati s tím, že se za povozem může objeviti nějaká překážka (osoba) a má podle toho upravit rychlost své jízdy.

(Rozh. ze dne 4. října 1939, Zm II 165/39.)

Podle zjištění nalézacího soudu jel obžalovaný se svým osobním automobilem, který sám řídil, dne 19. října 1938 po státní silnici z V. směrem k B. V Karlově ulici ve V., která má ještě po stranách domy,

tedy v obvodě města V., jel obžalovaný po správné levé straně vozovky rychlostí asi třiceti až čtyřiceti km za hodinu. Proti autu obžalovaného přijížděl nákladní povoz naložený palivovým dřevem. Jinak byla vozovka volná. Obžalovaný dával, když míjel koňský povoz, výstražné znamení. Nenadále vyběhla za tímto koňským povozem ve vzdálenosti asi půl druhého metru před auto obžalovaného tři a půl roku stará Jarmila N. Obžalovaný sice ihned zabrzdil, nestačil však auto na krátkou vzdálenost zastavit a povalil autem Jarmilu N. na zem tak, že zůstala ležeti pod přední nápravou auta. Obžalovaný na to zastavil na vzdálenosti asi dvou metrů. Jarmila N. utrpěla smrtelná zranění, jímž v nemocnici, kam ji obžalovaný zavezl, podlehla.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl uznán vinným přechinem podle § 335 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost namítá s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9, písm. a) tr. ř., že nalézací soud pochybil po stránce právní, když v jednání obžalovaného shledal skutkovou podstatu přečinu podle § 335 tr. z., ježto prý obžalovaný jel přípustnou rychlostí asi třiceti km za hodinu, po správné straně a dával výstražné znamení, ježto byla vozovka po jeho levé straně volná, takže zachoval všechny předpisy a, jelikož neviděl nikde děti, nemohl předvídati, že mu dítě skočí pod auto, a ježto přes to okamžitě zastavil.

Zmateční stížnosti nelze však přisvědčiti.

Pokud jde o otázku rychlosti, jakou obžalovaný směl jeti, nemohla by obžalovaného zbaviti viny skutečnost, nalézacím soudem nevyložená, že jel asi přípustnou maximální rychlostí, tedy rychlostí třiceti pěti km za hodinu (§ 106, odst. 1 vl. nař. čís. 203/1935 Sb. z. a n.), neboť podle odst. 4 uvedeného paragrafu jest i jinak dovolenou rychlost jízdy přiměřeně zvolniti a — je-li toho třeba k zabránění nehodě — i motor zastaviti, není-li přehled na všechny strany, nebo blíží-li se jiné vozidlo, a vůbec vždy, kdykoliv je potřebí zvýšené opatrnosti, aby bezpečnost osob nebyla ohrožena. Zjistil-li nalézací soud způsobem formálně bezvadným, že šlo o jízdu v uzavřené osadě a že obžalovanému bránil povoz naložený dřívím v rozhledu na pravou stranu, tedy o jízdu na místě značně nepřehledném, dospěl právem k závěru, že bylo povinností obžalovaného, aby nejvyšší rychlost, dovolenou jinak v uzavřené osadě, zmírnil tak, aby byl pánem vozidla, t. j. aby je mohl po případě okamžitě zastaviti. Nepochybil proto nalézací soud, když v souvislosti s dalším zjištěním, že obžalovaný přes to, že okamžitě zabrzdil, zastavil vůz teprve na vzdálenost dvou metrů, shledal, že rychlost, kterou obžalovaný jel, byla nedovolená a že se tudíž provinil proti uvedenému předpisu zmírniti jinak dovolenou rychlost na takovou míru, aby byl pánem vozidla.

Nalézací soud však správně dovodil, že se obžalovaný provinil i tím, že nevěnoval dostatečnou pozornost celé vozovce a jejímu bezprostřednímu okolí; neboť řidič auta má povinnost věnovati stejnou pozornost jízdni dráze vůbec, tedy nejen té straně silnice, po které jede, nýbrž oběma stranám, a podle toho zaříditi rychlost auta, a to tím spíše, když miji povoz v uzavřené osadě, kde je vždy dána možnost, že se za povozem objeví nějaká překážka.

Pokud se zmáteční stížnost snaží dovoditi, že není splněna skutková podstata přečinu podle § 335 tr. z. po stránce subjektivní, nevychází ze souhrnu skutkových zjištění, nedbajíc zejména zjištění nalézacího soudu, že šlo o jízdu v uzavřené osadě v místě značně nepřehledném, kterážto skutečnost sama o sobě stačí, aby si každý řidič auta — tedy i obžalovaný — uvědomil nebezpečí s rychlou jízdou spojené. Neuvědomil-li si obžalovaný, že se za zjištěných okolností může za povozem, jedoucím opačným směrem, objeviti nenadále před jeho autem osoba (dítě), ač si to uvědomiti mohl, jde aspoň o nedbalost nevědomou, která stačí ke skutkové podstatě přečinu podle § 335 tr. z. po stránce subjektivní. Při tom je pro posouzení viny po stránce subjektivní, a to předvídatelnosti nebezpečí obžalovaným, nerozhodná zmáteční stížností sice tvrzená, nalézacím soudem však nezjištěná okolnost, že obžalovaný neviděl nikde děti.

Odvolává-li se zmáteční stížnost na to, že obžalovaný dával při míjení povozu výstražné znamení, nemůže ho tato skutečnost sama o sobě — vzhledem ke skutkovému ději v rozsudku zjištěnému — zbaviti viny, zejména když měl a při náležité pozornosti mohl počítati s tím, že se za protijedoucím povozem, bránícím mu v rozhledu na druhou stranu, může objeviti osoba (dítě), která výstražná znamení nepostřehne nebo jim neporozumí.

Jelikož, jak nalézací soud správně dovodil, měla rychlá a neopatrná jízda obžalovaného za následek smrtelný úraz Jarmily N., je nesprávná námitka zmáteční stížnosti, že k nehodě došlo výhradně bez zavinění obžalovaného (takže nešlo o pouhé spoluzavinění poškozené osoby).

Pokud zmáteční stížnost poukazuje konečně na to, že nalézací soud porušil povinnost, aby se řídil zásadou: in dubio pro reo, neprovádí tím žádný z důvodů zmátečnosti v § 281, čís. 1—11 tr. ř. výčetmo uvedených.

Čís. 6369.

Odvoláním se lze domáhati přezkoumání výroku o trestu jen v mezích trestní sazby, které soud použil.

Navrhuje-li však opravný prostředek, aby bylo na čin použito trestní sazby, která se naň skutečně vztahuje, provádí zmáteční stížnost (§ 281, čís. 11 tr. ř.).

Je zmatkem podle § 281, čís. 11 tr. ř., neuložil-li soud při souběhu trestných činů (proti předpisu §§ 32, 34, 35, 267 tr. z.) trest podle toho z nich, na který je uložen trest ostřejší.

(Rozh. ze dne 6. října 1939, Zm I 255/39.)